

Sparsörskolans Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling, för skola och fritidshem

Upprättad
2017-08-16

Innehåll

1:1 Skollag och läroplan.....	4
1:2 Borås Stads vision.....	4
1:3 Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och mobbning?.....	5
1:3:1 Diskriminering.....	5
1:3:2 Trakasserier.....	5
1:3:3 Kränkande behandling.....	5
1:3:4 Exempel på kränkande behandling.....	5
1:3:5 Exempel på diskriminering och trakasserier utifrån diskrimineringsgrunderna.....	6
1:3:6 Mobbning.....	7
1:3:7 Misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.....	7
1:4 Barns/elevs rätt till stöd.....	7
1:5 Ansvarsfördelning.....	8
1:5:1 Ledningsfunktion.....	8
1:5:2 Rektor.....	8
1:5:3 Personal.....	9
1:5:4 Elever.....	9
2 Sparsörskolans likabehandlingsarbete.....	10
2:1 Rutiner för revidering och spridning av likabehandlingsplanen.....	10
3. Rutiner vid kränkningar.....	10
3:1 Elev/barn som blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av annan elev/barn.....	10
3:1:1 allmänna riktlinjer.....	10
3:1:2 Arbetsgång vid kränkning.....	11
3:1:3 Uppföljning av kränkingsärende.....	11
3:2 Misstanke om att personal kränker eller diskriminerar en elev.....	12
4 Hur gör elev och/eller vårdnadshavare en anmälan om elev blir kränkt?.....	13
4.1 Prata med skolan.....	13
4.2 Barn och elevombud/skolinspektion.....	13
4.3 Vad kan du kräva av skolan?.....	13
4.4 Upplysningstjänsten.....	13
4.5 Diskrimineringsombudsmannen.....	13
5. Kartläggning av diskriminering och kränkande behandling.....	14
5.1 Mål.....	14
5.2 Aktiviteter för att nå målen.....	14
6 Nulägesanalys.....	15
6.1 Sammanställning av skolklimatsundersökning.....	15
6.2 Verksamhetsbesök.....	15

6.3 Incidentrapporter	15
7. Åtgärdsplan.....	16
8 Bilagor	17
Bilaga 1 – hur pedagog ska agera vid allvarliga samtal.....	17
Bilaga 2	18
(för frågor se Stödmaterial för minnesanteckningar för samtal vid konflikter/enstaka kränkningar.)	19
Bilaga 3	20
Stödmaterial för minnesanteckningar för samtal vid konflikter/enstaka kränkningar.	20

1 Bakgrund

1:1 Skollag och läroplan

Enligt skollagen och läroplanen skall alla som arbetar i skolan och inom fritidsverksamheten:

- Medverka till att utveckla elevernas samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen.
- Verka i demokratiska arbetsformer där barn, elever och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga.
- Förankra grundläggande demokratiska värden.
- Visa respekt för den enskilda individen.
- I det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

1:2 Borås Stads vision

Borås Stads vision för skolan lyfter fram elevernas rätt att lämna skolan med goda kunskaper. En trygg skolvardag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det handlar om elevernas mänskliga rättigheter, om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

Elever och vårdnadshavare ska veta att vi agerar och hur, om det kommer till vår kännedom att någon diskrimineras eller kränks i vår verksamhet. Elever och vårdnadshavare skall också veta till vem man skall vända sig för att få hjälp och stöd.

Vår skola skall vara trygg för våra elever och fri från diskriminering och kränkande behandling. Klimatet på vår skola präglas av respekt för människors olikheter, skolan skall vara till för alla och ge alla en god utbildning.

1:3 Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och mobbning?

1:3:1 Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder. Diskriminering förutsätter att en part har makt över en annan. Det betyder att lärare eller annan personal på skolan kan diskriminera eleven eller barnet genom att behandla denna olik andra, men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika.

Direkt diskriminering kan vara om en elev inte får/kan följa med på studiebesök för att denna är rullstolsburen.

Indirekt diskriminering sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev. Det kan vara om en elev får en uppgift precis som alla andra, som hen på grund av funktionsnedsättning inte kan göra.

1:3:2 Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

(www.do.se)

1:3:3 Kränkande behandling

Kränkande behandling är handlingar som kränker barns eller elevers värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara att retas, mobba, eller knuffas. Dessa kränkningar kan vara fysiska som slag och knuffar, verbala som hot, svordomar och öknamn, psykosociala som utfrysning, blickar och alla går när man kommer samt texter och bilder. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkningar

1:3:4 Exempel på kränkande behandling

- Ett gäng killar har ett ganska hårt sätt att umgås med varandra. Pelle ger Kristian en örfil och säger sedan att det var på skoj. Kristian säger inget men drar sig undan gruppen och håller sig för sig själv.

- Patrik kallar Ludde för potatis. Ludde säger tydligt att han inte tycker om detta och blir ledsen av att höra det.
- Stina säger till sin lärare Laban att han minsann ska passa sig riktigt noga för att tala om för hennes vårdnadshavare vad hon gör i skolan, annars så ska hon se till att han inte får jobba där längre...
- Stefan som är idrottslärare talar om för Linda att hon uppenbart ligger efter i utvecklingen kring bollsport. Han säger att hon är riktigt urusel på att spela fotboll om han jämför med andra barn i hennes ålder.
- Malin, Omid och Jens sitter och bygger med plusplus och pratar och skrattar. Meja som gärna vill vara med, går dit och frågar vad dom gör. Malin, Omid och Jens blir direkt helt tysta och svarar inte när Meja försöker prata med dom. Meja knackar försiktigt var och en på axeln och säger, "hallå, det ser kul ut, kan jag vara med." Ingen av de andra barnen svarar utan är helt tysta. De tittar på Meja och sedan vänder de bort blicken och fortsätter bygga och prata med varandra samtidigt som de låtsas att Meja inte är där.

1:3:5 Exempel på diskriminering och trakasserier utifrån diskrimineringsgrunderna

Kön

Maria vill göra sin PRAO på en målarfirma, men läraren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]

Pedro blir retad av kompisarna för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen på friluftsdagen. [trakasserier]

Några elever på skolan tafsar på Karin. [sexuella trakasserier]

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Thomas får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]

Maria är bäst i klassen på svenska, är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria ett A, då svenska inte är hans modersmål. [diskriminering]

Religion eller trosuppfattning

Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]

Läraren nekar Leila att bära huvudduk på lektionen med motiveringen ”Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck”. Detta innebär för Leila att hon inte kan vara med på lektionen.
[diskriminering]

Funktionsnedsättning

Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är CP.” [trakasserier]

Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå i en vanlig skola!”

[diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”.
[trakasserier]

Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]

1:3:6 Mobbing

Mobbing förutsätter att den som utsätts upplever sig kränkt, kränkts vid upprepade tillfällen. Detta skiljer mobbing från andra former av kränkande behandling.

1:3:7 Misstanke om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Redan misstanke/information om att diskriminering/kränkning förekommer ska tas på allvar. Utredning måste göras och åtgärder vidtas.

En viktig utgångspunkt är att den som uppger att hen blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

1:4 Barns/elevs rätt till stöd

Det är den utsatte eleven som avgör om ett beteende eller annan handling är oönskad eller kränkande. Eleven har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt. Elevers upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. För att skolan ska kunna göra något måste någon i personalen få vetskap om det inträffade. Åtgärderna ska i möjligaste mån ske i samråd med eleven. Skolpersonal har dock alltid ett vuxenansvar att skydda barn och elever från att fara illa.

1:5 Ansvarsfördelning

1:5:1 Ledningsfunktion

Det är ledningsfunktionens ansvar **enligt lag** och förarbeten att:

- se till att all personal, alla barn/elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt annan kränkande behandling.
- årligen upprätta och utvärdera en Plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med personal och barn/elever (om möjligt även vårdnadshavare).
- se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och annan kränkande behandling.
- se till att utredning görs och att åtgärder vidtas om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer.
- se till att utreda omgående om elev blir kränkt av personal på skolan.
- se till att skolpersonal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

1:5:2 Rektor

Det är rektors ansvar att:

- Se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller annan kränkande behandling.
- I början av varje läsår upprätta och utvärdera likabehandlingsplanen i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation.
- Se till att utredning görs omgående och att åtgärder vidtas om verksamheten får kännedom om att diskriminering/kränkningar förekommer. Detta sker via incidentrapport som lämnas till biträdande rektor.
- Se till att skolans personal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som

vidtagits.

- Se till att det utreds omgående om en elev blir kränkt av personal på skolan eller fritids.

1:5:3 Personal

Personals förhållningssätt mot varandra och mot elever betyder mycket för elevernas förhållningssätt mot varandra. Det är all personals ansvar att:

- visa att personal klart och tydligt tar avstånd från all form av diskriminering och kränkning, genom att vara positiva föredömen för eleverna.
- visa (i tal och handling) att personal ingriper varje gång hen får indikationer på att det pågår någon form av diskriminering/kränkning.
- följa skolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling och arbeta aktivt med eleverna med Likabehandlingsplanens innehåll.
- agera redan när man ser tendenser till kränkande behandling.
- ifrågasätta och reflektera över normer och värderingar som han/hon förmedlar genom sin undervisning och sitt förhållningssätt och sträva efter likabehandling.
- se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtas.
- bevaka att utredda fall av diskriminering och annan kränkande behandling följs upp.
- informera rektor om misstänkt diskriminering av elev.
- underlätta goda relationer mellan eleverna genom att klart och tydligt talar om vikten av goda relationer och god stämning i klassen/fritidsgruppen.

1:5:4 Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- Följa skolans värdegrund, ordningsregler och likabehandlingsplan.
- Bidra till trygghet, goda relationer och god stämning i klassen.
- Påtala om diskriminering och/eller kränkande behandling förekommer på skolan eller på fritids.

2 Sparsörskolans likabehandlingsarbete

Eleverna har rätt till en trygg skolgång. Eleverna har rätt att lämna Sparsörskolan med goda kunskaper. Sparsörskolan ska vara en skola fri från diskriminering och kränkande behandling. Sparsörskolan är en skola för alla och präglas av respekt för människors olikheter.

All personal medverkar till att förankra och bibehålla grundläggande demokratiska värden och utgår från ett demokratiskt förhållningssätt. All personal bemöter enskilda individer med respekt.

2:1 Rutiner för revidering och spridning av likabehandlingsplanen

Kurator och biträdande rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen revideras inför läsårsstart i augusti varje år. Förslag på reviderad likabehandlingsplan delges likabehandlingsteamet, elever, pedagoger och föräldrar via läsårets första likabehandlingsmöte, APT, föräldraföreningsmöte och elevråd. Deltagare i mötena har då möjlighet till delaktighet och inflytande (se nedan) genom att komma med förslag till förändringar och delta i arbetet med utformningen av Sparsörskolans värdegrund.

Kurator och biträdande rektor ansvarar för att sprida information om likabehandlingsplanen till elever, föräldrar och personal. Nyanställd personal träffar biträdande rektor för att få kännedom om Sparsörskolans likabehandlingsarbete.

3. Rutiner vid kränkningar

3:1 Elev/barn som blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av annan elev/barn

3:1:1 allmänna riktlinjer

(Vi tar alltid hänsyn till den utsattes upplevelse av kränkningen. Det är den utsatte som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande)

Skolans personal ska vara goda lyssnare och inta informationen, men förhålla sig neutrala. Skolan ska inte lova saker som skolan senare inte kan uppfylla. Utredningen ska alltid ske med hänsyn till den utsatte. Utredningen ska belysa vad som inträffat. Åtgärderna bör avhjälpa akuta situationer liksom att finna mer långsiktiga lösningar. Likabehandlingsteamet ska också överväga om åtgärder behöver vidtas i syfte att förändra förhållanden på grupp och skolnivå. Vid varje enskilt fall bör en bedömning kring kränkningens allvarlighetsgrad göras i syfte att bedöma om skolan behöver koppla in andra instanser så som, socialtjänst, polis eller vård. Detta avgörs av rektor efter samråd med likabehandlingsteam och/eller elevhälsoteam. Polis/socialtjänst kan rådfrågas i ärenden utan att anmälan behöver göras. Vårdnadshavare till inblandade elever ska informeras skyndsamt.

3:1:2 Arbetsgång vid kränkning

3:1:2:1 konflikter och enstaka kränkningar

Vid konflikter där enstaka kränkningar sker är det i första hand klasslärare eller närvarande pedagog som samtalar med den utsatta och den utsättande eleven. Pedagogen som för samtalet ska föra minnesanteckningar kring samtalet/händelsen. Se bilaga 1 - Hur pedagogerna ska agera vid allvarliga samtal. Klasslärare ansvarar för att informera inblandade elevers vårdnadshavare om händelsen. Stödmaterial för minnesanteckningar finns (se bilaga 3).

3:1:2:2 allvarliga incidenter och kränkningsärende

Allvarliga incidenter nedtecknas på blanketten anmälan till huvudman om kränkandebehandling (se bilaga 2) och mailas till biträdande rektor.

Om en elev upplever sig kränkt vid fler tillfällen ska klasslärare eller annan skolpersonal som fått kännedom om ärendet anmäla till likabehandlingsteamet via blanketten anmälan till huvudman om kränkande behandling. Detta ska ske skyndsamt. Det är i första hand klasslärare eller närvarande pedagog som utreder och samtalar med de inblandade. Vid behov kan biträdande rektor/likabehandlingsteamet vara delaktiga. Vårdnadshavare ska informeras. Datum för uppföljningssamtal sätts. Uppföljsamtalen ska dokumenteras och skickas till biträdande rektor.

Vid behov kan vårdnadshavare kallas till skolan. Biträdande rektor ansvarar för att kränkningens utredning skickas till huvudman. Dokumenten förvaras hos biträdande rektor samt i berörda elevers elevakt. Datum för uppföljningssamtal sätts.

Uppföljningssamtal sker efter en till två veckor och dokumenteras i kränkningens anmälan. En kopia mailas till biträdande rektor som informerar huvudman.

3:1:3 Uppföljning av kränkingsärende

- Uppföljning ska ske inom 2 veckor. Undantag kan göras med hänsyn till ärendets karaktär.
- Om uppföljning visar att kränkningarna inte upphört kallas elev och vårdnadshavare till skolan. Rektor, berörda elever, berörd pedagog och representant från likabehandlingsteamet deltar på mötet.
- Åtgärdsplan med ansvarsplan för alla berörda upprättas under mötet och undertecknas. Datum för nytt uppföljningsmöte bokas.
- Räcker inte skolans åtgärder för att få stopp på diskriminering eller kränkande

behandling vidtas ytterligare åtgärder, såsom kontakt med Individ och familjeomsorg och/eller polis.

3:2 Misstanke om att personal kränker eller diskriminerar en elev

När en elev känner sig kränkt eller diskriminerad av personal, ska skolledningen få kännedom om detta snarast.

1. Rektor utreder vad som har hänt och skaffar sig en så heltäckande bild av händelsen som möjligt. Det kan innebära, förutom samtal med de inblandade parterna var för sig, samtal med andra elever, annan personal, vårdnadshavare etc. Det som framkommer dokumenteras av rektor.
2. Rektor informerar huvudman.
3. Rektor informerar vårdnadshavare, så fort som möjligt, om vad som hänt och hur ärendet kommer att behandlas.
4. Om någon av parterna önskar att en tredje part ska vara med på samtalen, träder punkt 3 in direkt.
5. Rektor kallar till samtal med de inblandade parterna och tredje part. Tredje part i det här fallet är vårdnadshavare för eleven, fackligt ombud för personalen och i förekommande fall arbetstagarans arbetsledare, eller de som dessa utser som ersättare. Samtalet ska ske så fort som möjligt efter händelsen.
6. Om kränkningen eller diskrimineringen är så allvarlig att ytterligare åtgärder behöver vidtas gäller AB 01, dvs vanliga arbetsrättsliga regler, samt av samhället uppsatta lagar och förordningar.

4 Hur gör elev och/eller vårdnadshavare en anmälan om elev blir kränkt?

4.1 Prata med skolan

Om du eller ditt barn blir kränkt i skolan är den snabbaste vägen till lösning att ta kontakt med fritids eller skolan.

Om du inte får hjälp av läraren kan du prata med skolans rektor som har det yttersta ansvaret för skolan. Det är till exempel rektorn som ska se till att ingen elev på skolan blir mobbad. Oftast är detta det enklaste och snabbaste sättet att lösa problemen. På www.skolinspektionen.se kan man läsa mer om vad man som elev/vårdnadshavare kan göra om skolan inte ser till att kränkningarna upphör.

4.2 Barn och elevombud/skolinspektion

Du kan göra en anmälan till Barn- och elevombudet och Skolinspektionen, men om du inte får hjälp av skolan efter att du pratat med rektorn kan du vända dig till skolchefen i kommunen. Innan du gör en anmälan är det viktigt att den som är ansvarig för skolan fått möjlighet att rätta till sådant som blivit fel. Ofta är det också ett enklare och snabbare sätt för dig att få hjälp.

Du kan vända dig direkt till Barn- och elevombudet och Skolinspektionen, och man kan också vara anonym. Det betyder att du inte behöver berätta vem du är eller säga vad du heter. Men många gånger är det enklare att försöka lösa problemen direkt med skolan eller ta hjälp av dem som ansvarar för skolan. Det kan ta fem månader för inspektionen att utreda en anmälan och de undersöker om skolan har gjort allt de kan för att stoppa mobbningen.

4.3 Vad kan du kräva av skolan?

Skolan måste följa de regler som gäller, till exempel skollagen och läroplanen. Här har vi samlat telefonnummer och länkar för dig som vill veta mer om reglerna.

Barn- och elevombudet

Hit kan du vända dig om du har frågor om kränkningar i skolan. Tel: 08-586 083 91. Telefontid vardagar kl 9.00-11:30. E-post: beo@skolinspektionen.se

4.4 Upplysningstjänsten

Upplysningstjänsten svarar på frågor utifrån skollagstiftningen men tar inte emot anmälningar eller tar ställning i enskilda ärenden. Tel: 08-527 332 00. Telefontid vardagar kl 9.00-16.30. Epost: upplysningstjansten@skolverket.se

4.5 Diskrimineringsombudsmannen

Om du upplever att du har blivit orättvist behandlad eller kränkt på grund av din etniska tillhörighet (varifrån du kommer) eller vad du har för religion, ditt kön, din sexuella läggning (om du är homo, bi eller heterosexuell), din funktionsnedsättning ska du vända dig till DO för råd, stöd och anmälan. Du når dem på www.do.se

5. Kartläggning av diskriminering och kränkande behandling

5.1 Mål

Vi ska få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling för att kunna utforma relevanta åtgärder. En aktuell kartläggning görs i oktober månad varje år. Kartläggningen grundar sig på skyddsronder, trivselenkäter, trygghetsvandringar och utvärderingar gjorda av elever, personal och vårdnadshavare. Till kommande plan görs en översikt över vad som framkommit samt vilka åtgärder som behöver göras under året för att förhindra diskriminering och kränkande behandling.

5.2 Aktiviteter för att nå målen

1. På varje klassråd lyfts frågan. Hur är trivseln i klassen? Har någon sett någon som är utsatt? Känner sig någon utsatt mm.? Även fritidsavdelningarna har stormöten där elevernas synpunkter tas upp.
2. Trygghet och trivsel tas upp på utvecklingssamtalen. Inför utvecklingssamtalen intervjuar läraren vid behov varje enskild elev. En sammanställning av resultatet ska lämnas till Likabehandlingsteamet.
3. Alla elever på skolan från förskoleklass – år 6 genomför en trivselenkät. Enkäterna finns för lärarna att hämta på pingpong
4. Vi genomför en trygghetsvandring på skolan med hjälp av bildmaterial för att upptäcka otrygga platser
Trygghet och trivsel tas upp på skolsköterskans hälsosamtal i förskoleklass, år 2 och år 4.
5. Trygghet och trivsel tas upp på avlämningsamtal i år 6.
6. Likabehandlingsteamet
I skolans likabehandlingsteam ingår biträdande rektor, kurator samt representanter från skolans tre arbetslag (F-3, 4-6 och barnomsorg). Teamet träffas för att diskutera situationen på skolan samt sammanställa från pedagogerna inkommen information kring trivsel. Detta till nästa års revidering av likabehandlingsplanen. Gruppen ansvarar för att utse representanter till kränkingsutredningar samt uppföljningar Teamet diskuterar hur förebyggande och främjande arbete kring likabehandling/värdegrund kan fortsätta att utvecklas och växa på skolan.
7. Elevhälsoteamet
Varje vecka träffas rektor, biträdande rektor, specialpedagog, speciallärare, kurator, skolpsykolog och skolsköterska för att lyfta individärenden och ansvara för att vid behov kalla vårdnadshavare till möten. Dokumentation av trakasseri och kränkande behandling följs upp.
8. Klassgenomgång
En gång per termin träffar klassläraren elevhälsoteamet. Där lyfts elevernas sociala situation och kunskapsutveckling fram.

6 Nulägesanalys

Skolklimatsundersökning genomfördes höstterminen 2016. Trygghetsvandring kommer genomföras hösten 2017. Skolklimatsundersökningen har anpassats efter ålder. I trygghetsvandringen går eleverna runt på skolgården tillsammans med sin lärare eller identifierat otrygga platser med hjälp av en lista eller bilder.

6.1 Sammanställning av skolklimatsundersökning

- De flesta elever på skolan uppger att de stämmer väl att de känner sig trygga i skolan. Tre elever tycker att det stämmer dåligt.
- 17 av 56 svarande föräldrar uppger att skolan inte präglas av trygghet och studiero. 3 av 56 föräldrar uppger att barnen känner sig otrygga.

6.2 Verksamhetsbesök

Skolledningen har under läsåret 16-17 regelbundet genomfört besök i förskole-, skol- och fritidsverksamhet. Under dessa besök har trygghet och studiero särskilt uppmärksammats och lyfts med pedagogerna. Ledningens uppfattning är att skolans verksamhet präglas av trygghet och studiero. Ett kontinuerligt arbete har förts, och kommer att fortsätta föras, kring raster för att öka trygghet och minska incidenter.

6.3 Incidentrapporter

Under läsåret 2016-2017 inkom 52 incidentrapporter. Detta är 39 färre än föregående år. Likabehandlingstemat kopplar detta till att skolan bedrivit olika typer av värdegrundsarbete. Skolan har även arbetat för en mer gemensam syn kring dokumentation. Incidentrapporterna handlar huvudsakligen om verbala kränkningar och fysiska kränkningar. Elever som har förekommit i flera incidenter är kända och uppmärksammade av elevhälsoteamet och insatser har genomförts på grupp och individnivå.

7. Åtgärdsplan

Åtgärdsplanen har upprättats med utgångspunkt från nulägesanalysen. Här följer de utvecklingsområden skolan kommer arbeta med under läsåret 2017-2018.

Mål: Alla elever ska känna sig trygga i skolan.

Åtgärd: Fortsatt värdegrundsarbete på skol-, klass- och individnivå, t ex genom Avenetidagen, Höstvandringen och FN-firandet.

Ansvariga: klasslärare, likabehandlingsteam och elevhälsoteam.

Åtgärd: Jobba förebyggande och hälsofrämjande

Ansvariga: Hela skolans personal

Mål: Eleverna ska känna sig trygga på rasterna.

Åtgärd: rastaktiviteter genomförs på 9.40-rasten alla dagar på Slättäng och 2 dagar/vecka på Kilskolan.

Ansvariga: Fritidspedagoger

Mål: Eleverna ska lära känna varandra över årskurserna.

Åtgärd: Utveckla mer gemensamma aktiviteter på skolan.

Ansvariga: Hela skolans personal

Mål: Likabehandlingsteamets arbete ska effektiviseras och synliggöras på skolan.

Åtgärd: Likabehandlingsteamet ansvarar för olika aktiviteter. (skolans personal kan ta del av dessa via Ping Pong)

Ansvariga: Likabehandlingsteamet

Mål: Värdegrundsarbetet ska bli mer synligt på skolan.

Åtgärd: Likabehandlingsteamet ska påbörja ett arbete för ett mer samspelt värdegrundsarbete och tillsammans med pedagogerna utveckla gemensamma rutiner och strukturer för att arbeta förebyggande med diskrimineringsgrunderna i likabehandlingsplanen samt främja gott klimat och trivsel utefter gemensamma arbetsmetoder och traditioner på skolan. Likabehandlingsteamet ska upprätta ett årshjul för likabehandlingsarbetet.

Ansvariga: Likabehandlingsteamet

8 Bilagor

Bilaga 1 – hur pedagog ska agera vid allvarliga samtal

Hämta eleverna en och en. Prata inte på vägen till samtalet om vad du vill samtala om. Visa med din attityd att det är något allvarligt. I samtalet berättar du vad du vet och sett om kränkningen. Låt eleven bekräfta att det är sant det du säger. Ställ enkla och tydliga frågor som kräver korta svar. Ställ konkreta frågor. Var var du? Med vilka? Vad hände? Vad hände sedan? Försök skapa dig en tydlig bild kring händelsen genom att ställa konkreta frågor och gå tillbaka och fråga igen om du inte förstår. Du kan upprepa vad eleven säger för att försäkra dig om att du har förstått rätt. Moraliser inte, det skapar försvarsinställning. Ställ inga ”varför-frågor”, eftersom dessa oftast inte kan besvaras. Om den utsatte eleven får anklagelser lovar du att prata med denne. Fortsätt att fokusera på den du pratar med. Om eleven nekar till kränkningen och du inte kommer någonvart, försök inte pressa fram bekännelse utan försök då istället att komma överens med eleven om att samarbeta i att stödja den utsatte på ett konstruktivt sätt. Om eleven bekräftar deltagande i kränkningen informerar du din syn på kränkningen och att den genast skall upphöra. Låt eleven bekräfta att ”jag ska sluta delta i kränkningen av eleven”. Lägga personligt ansvar på eleven för dennes handlande härefter. Hjälpe eleven att förbereda vad denne skall säga till de andra inblandade eleverna när de träffas. Bestäm ny tid för samtal senast om två veckor. Det är viktigt att följa upp ärendet. Nämn om föräldrakontakten. Eleven får då möjlighet att själv vara första med att berätta för vårdnadshavaren.

Bilaga 2

Anmälan till huvudman om kränkande behandling

_____skolan

Anmälan till huvudman om kränkande behandling

(Anmälan ska alltid göras då elev upplevt sig kränkt)

Skollagen 6 kap 10 §

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.

En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Anmälan om kränkande behandling fylls i digitalt och dokumentet sändes omgående via e-post till respektive verksamhetsområdes Verksamhetsutvecklare.

Kränkning

Fysisk   Text   Psykosocial   Verbal

Datum då utredningen påbörjats	Uppgiftslämnare:
---------------------------------------	-------------------------

Kränt elev/elever (för- och efternamn)	Klass	Inblandad elev/elever (för- och efternamn)	Klass

Kort beskrivning av händelse:

Datum:.....

Redovisning av utredning:

(för frågor se Stödmaterial för minnesanteckningar för samtal vid konflikter/enstaka kränkningar.)

Beslutade åtgärder:**Resultat av uppföljning:**

Ärendet avslutas Datum.....

Kompletterande insatser krävs (redogör för nya åtgärder ovan)

Datum för ny uppföljning.....

Bilaga 3

Stödmaterial för minnesanteckningar för samtal vid konflikter/enstaka kränkningar.

Stöd materialet är **valfritt** att använda men minnesanteckningar ska föras. Görs en incidentrapport räcker den som dokumentation. Stöd materialet är utformat av kurator och kan även fungera som förslag på frågor samt stöd vid svåra samtal med elever.

Minnesanteckning kring konflikt/kränkning

Datum:

Namn och klass på elev/elever:

Bakgrund: (här skrivs vad vuxna observerat/sett av händelsen, kan även skriva om eleven/eleverna tidigare varit i konflikt och vad som gjorts/görs)

Samtal med elev/elever: (förslag på frågor som kan ställas. Vad hände? Var var du? Hur började det? Vem gjorde vad? Hur ofta har det hänt? Hur länge har det pågått? Hur kände du? Har du något förslag på lösning (om konflikt) hur vill du gå vidare, hur kan skolan hjälpa dig? (Om kränkning) Hur skulle hen/du kunnat gjort istället?

Åtgärd: förslag; (om konflikt) låt eleverna skriva under 3 lösningar/överenskommelser de själva gjort på ett kontrakt. Be om ursäkt/förlåtelse. Åtgärder på klass/gruppnivå? Kompissamtal, värderingsövningar, intensivperiod med värdegrundsarbete. Hur vill barnen själva lösa konflikten? Räckte det att prata om den? Behöver man ha ett möte med barn + vårdnadshavare? Vill eleven prata med någon utomstående? (kurator/ssk?)

Uppföljning:

Informerat klasslärare annan berörd skolpersonal: (ja nej vem/vilka?)

Informerat vårdnadshavare: JA